

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 556

Lausunto ympäristöministeriölle kaavoitus- ja rakennuslakiluonnoksesta

TRE:6681/10.00.02/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Mikko Nurminen

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelujohtaja Jukka Lindfors, puh. 050 559 4139 etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Ympäristöministeriölle annetaan liitteenä oleva lausunto kaavoitus- ja rakennuslakiluonnoksesta.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle ja suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Noora Tapio liittyi kokoukseen.

Mikko Aaltonen poistui kokouksesta.

Perustelut

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla on tarkoitus korvata voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki. Lausuntopyyntö koskee myös samassa yhteydessä esitettyjä muutoksia eräisiin muihin lakeihin.

Voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki tuli voimaan vuoden 2000 alussa. Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana ja myös näköpiirissä oleva kehitys haastaa uusiin toimiin. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, rakentamisen laadun parantamiseksi sekä alueidenkäytön ja rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistettiin parlamentaarisesti keväällä 2018. Työ organisoitiin asettamalla työryhmä, parlamentaarinen seurantaryhmä ja laaja sidosryhmäfoorumi (ympäristöministeriön päätös 24.4.2018). Työryhmä nimitti lisäksi kuusi valmistelujaostoa, joissa oli jäseninä ympäristöministeriön virkamiehiä ja pysyvinä asiantuntijoina sidosryhmäfoorumiin kuuluvien tahojen edustajia. Eduskuntavaalien jälkeen parlamentaarisen seurantaryhmän kokoonpano muuttui osittain (ympäristöministeriön päätös 26.6.2019). Toimielimet asetettiin 31.12.2021 asti. Valmistelun aikana järjestettiin lisäksi lukuisia seminaareja ja työpajoja sekä kuultiin laajasti eri sidosryhmien edustajia.

Esityksen päätavoitteita ovat hallitusohjelman mukaisesti hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Tavoitteena on lisäksi muun muassa edistää kaavaprosessin sujuvuutta, vahvistaa kuntien maapolitiikkaa, parantaa ihmisten osallistumismahdollisuuksia, edistää rakentamisen luvissa ja ilmoituksissa yhden luukun periaatetta ja sähköistä asiointia sekä luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

Lausuntopyynnön kohteena on ympäristöministeriön ehdotus uutta kaavoitus- ja rakentamislakia koskevaksi hallituksen esitysluonnokseksi.

Kuntien tehtäväkenttä on sote-uudistuksen myötä muutoksessa ja maankäytön suunnittelua ja toteutusta ohjaavasta lainsäädännöstä muodostuu tulevaisuudessa keskeisin kunnan toimintaa ohjaava tekijä. Maankäyttöön liittyvää lainsäädännön muutos samanaikaisesti Sote-uudistuksesta johtuvan kuntia koskevan murroksen kanssa aiheuttaa vakavan riskin kuntien toimintakyvylle. Lakiluonnoksessa esitetyt kaavoitukseen liittyvät uudet vaatimukset ja lisähaasteet kaavojen toteuttamiseksi eivät ole ratkaistavissa kuntien nykyisillä resursseilla ja lakiesitys on näin ollen uhka laajemmin elinkeinojen ja talouden näkökulmasta. Tampereen kaupunki katsoo, että kaavoitusta ja rakentamista ohjaavan lain valmistelu esitetyn kaltaisena tulee keskeyttää.

Lakiehdotuksen digitalisaatiota koskevat tavoitteet ovat kannatettavia ja esitetyt konkreettiset keinot edistävät osaltaan tavoitteiden saavuttamista. Tampereen kaupunki katsoo, että vaikka lain valmistelu esitetyn kaltaisena tulee keskeyttää, on rakennetun ympäristön digitalisaatiota syytä edistää kansallisesti ohjaten. Muun muassa lakiehdotuksessa mainitut standardit tietomallit sekä kansallinen tietoaalusta ovat myönteisiä muutoksia, kunhan konkreettisia ratkaisuja tehtäessä huomioidaan riittävästi kuntien tarpeet ja toisaalta kuntiin kohdistuvat vaikutukset. Lakiehdotuksen sisältämien digitalisaatiota konkretisoivien muutosten kokonaisvaikutusta kustannuksineen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

hyötyineen ei voida kuntien näkökulmasta vielä arvioida, sillä lakiehdotuksesta selviää vain osa kokonaisuudesta. Jo tässä lakiehdotuksessa esitetyt muutokset tulevat joka tapauksessa olemaan kuntien kannalta merkittäviä. Muutoksista syntyy kunnille kustannuksia mm. järjestelmien ja osaamisen kehittämisestä, ja muutosvaiheessa myös perustoiminnan tilapäinen hidastuminen on mahdollista.

Tiedoksi

ympäristöministeriö, Jukka Lindfors

Liitteet

1 Kh 29.11.2021 Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislaki (KRL)

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 7.12.2021 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 3.12.2021.

Tampere
03.12.2021

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§556

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)